

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 11 (9.814)

2003 ЙИЛ 16 ЯНВАРЬ

ПОЙТАХТНИНГ Бир кунни Янгиликлар, воқеалар

Қисқа сатрларда

□ ИҚТИДОРЛИ, билимдон ва илмга чанқоқ ёшлар — келажак раънақининг гарови.

Кеча Тошкент Молия институтида бўлиб ўтган давра суҳбати институт ректорати томонидан «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг Юнусобод туман бўлими ва туман ҳокимлиги билан ҳамкорликда ташкил қилинди.

□ **Кеча** Ўзбекистон Бадий академиясининг Марказий кўрғазмалар залида «Сейсмограф» кўрғазмасини ўтказиш бўйича матбуот анжумани бўлиб ўтди. 31 январдан 21 февралгача давом этадиган ушбу кўрғазма Швейцариянинг Ўзбекистондаги элчихонаси қошидаги ҳамкорлик бўйича Швейцария бюроси лойиҳаси асосида ташкил қилинмоқда. Кўрғазмада Ўзбекистон Бадий академияси, Ўзбекистон Миллий банки галереяси ҳамда рассомларнинг хусусий тўпламларидан ҳайкалтарошлик, графика ва рангтасвир асарлари намойиш этилади.

□ **Бугун** Тошкент шаҳар ҳокимлигида ижтимоий, жамоат ва диний ташкилотлар билан алоқалар мажмуаларининг 2002 йил якунларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтади. Шунингдек, **Бугун** қурилиш мажмуасининг ҳам ўтган давр ичида амалга оширилган ишлари натижалари муҳокама қилинади.

□ **Бугун** «Бегойим» мактаб-гача таълим муассасида шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси томонидан қабул қилинган «2003 йил боласи» дастури асосида шаҳар семинари ўтказилди.

□ **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси Миллий реабилитация марказига АҚШдан ногиронлар аравачалари, эшитиш мосламалари келтирилди.

□ **РЕСПУБЛИКА** киночилар уйида Тошкент кинодаваскорлар клуби ташаббуси билан иш бошлаган «Сириус» болалар студияси ижодкорлари тайёрлаган «Биллур туфлича рақси» фильмнинг тақдимиоти бўлиб ўтди.

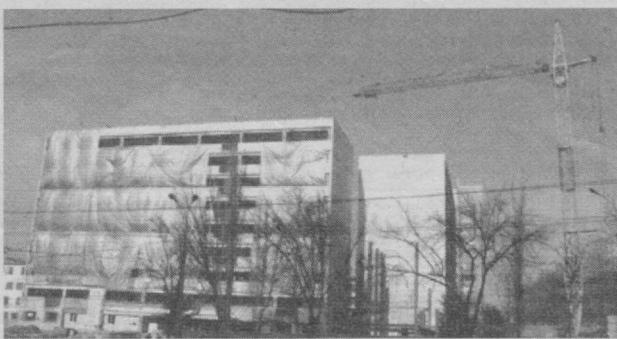
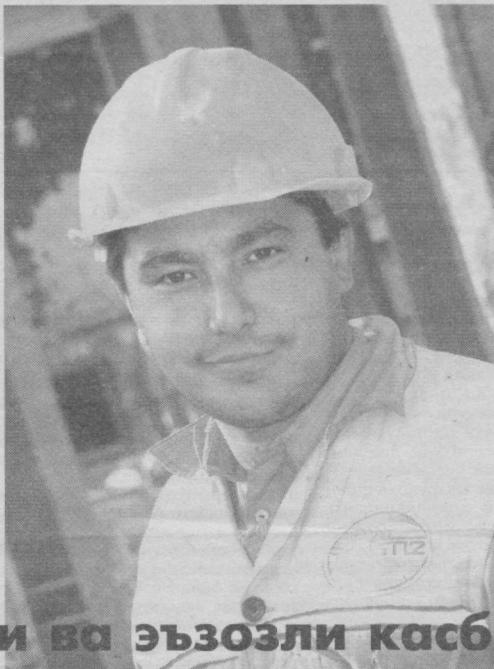
Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан.

Курувчилик шарафли ва эъзозли, шу билан бирга сермашаққат касб. Улар бунёд этган иншоотлар кўзларни қувнатиб, юртимизга фойза бағишламоқда, халқимиз фаровонлиги йўлида хизмат қилмоқда. Ўз касбидан ғурурланиб, пойтахтимиз чиройини янада очиш мақсадида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётганлар орасида пойтахтимиздаги «12-трест» ҳиссадорлик жамиятининг 2-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари ҳам бор.

Шарафли ва эъзозли касб

Янги йилни ўзгача куч-ғайрат билан бошлаган жамоа курувчилари шахримиздаги кўплаб қурилиш майдонларида меҳнат қилишмоқда. Улардан бир гуруҳи эса «Дўстлик» меҳмонхонасини таъмирлаш юмушлари билан банд. Улар бу ерда зиммаларидаги масъулиятни ҳис этган ҳолда сидқидилдан саъй-ҳаракат қилишмоқда. Бу борада ўз касбининг усталари илғор бунёдкорларга ёш

курувчилар ҳам яқиндан ёрдам беришмоқда, касб сирларини пухта эгаллашмоқда.

СУРАТДА: ёш ва ғайратли пайвандчи Шомуҳиддин Шоисломов. Сергей Любич олган сурат.

МДХ ИЖРОИЯ ҚЎМИТАСИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТОШКЕНТДА

Мамлакатимизга ташриф буюрган Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Ижроия қўмитаси раиси Юрий Яров бошчилигидаги делегация аъзолари 15 январь кунини Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов билан учрашди. Суҳбат чоғида МДХ мамлакатлари ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш, истиқболда амалга оширилиши режалашти-

рилган тadbирлар хусусида фикр алмашилди. Шу кунини делегация вакиллари Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлигида ҳам бўлди. Мамлакатимиз ташқи сиёсат маҳкамаси раҳбари Абдулазиз Комилов билан бўлган суҳбат чоғида МДХ мамлакатларининг иқтисодий, савдо-сотиқ, маданият, таълим соҳаларидаги ҳамкорлигини ривожлантириш, икки ва кўп томонла-

ма алоқалар кўламини янада кенгайтиришга қаратилган масалалар муҳокама қилинди. Шунингдек, томонлар МДХ доирасида уюшган жиноятчилик, наркотиклар контрабандаси, халқаро террорчилик, диний экстремизм ва бошқа иллатларга қарши ҳамкорликдаги курашни янада жаддалаштириш борасидаги фикрлари билан ўртоқлашди. (ЎЗА)

XXI сағоси

Барча макбалардан олтинга сўғити хабарлар

Мамлакатимизда

• Марказий банкда банк тизимининг бугунги кундаги долзарб муаммоларига бағишланган амалий семинар бўлиб ўтди. Унда Марказий банк ва тижорат банклари раҳбарлари ҳамда мутахассислар иштирок этди.

• Ўзбекистон Езувчилар уюшмасининг Қашқадарё вилоят бўлими, вилоят хотин-қизлар қўмитаси, «Маҳалла», «Наврўз» жамғармаларининг вилоят бўлиmlари ташаббуси билан Қашқадарёда «Обод маҳалла — озад Ватан таянчи» мавзусида энг яхши асарлар кўрик-танлови ўтказилди.

• КониMex туманидаги «Маданият» ширкат хўжалиги маркази «Балакалак» кўрғанида 450 ўринли касб-хўнар коллежи фойдаланишга топширилди. Деярли 1 миллиард сўмлик маблағ ҳисобига бунёд этилган замонавий коллежда қишлоқ хўжалиги ва қоракўлчилик соҳаси мутахассислари тайёрланади.

• Наманганда «Ёшлар мажмуаси»нинг қурилиши кенг кўламада давом этмоқда. Республика Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси маҳаллий бўлими тасарруфида фаолият бошлайдиган мазкур мажмуадан сунъий кўл, сув боғи, шунингдек ёзги ва қишки спорт майдончалари ўрин олади.

• ХЕАТБ «Парвина-банк»нинг Тошкент шаҳар бўлими томонидан янги мини банк очилди. Тошкент Молия институти қошида ўз фаолиятини бошлаган мини-банкнинг асосий мақсади ўқув маскани билан боғлиқ барча молиявий операцияларни амалга оширишда қулайликлар яратишдир.

• Бобур номидаги Андижон вилоят музыкали драма театрида «Ой тутилган кечалар» янги спектакlining премьераси бўлиб ўтди.

• **Кеча** Тошкентнинг «Пахтакор» жамоаси МДХ чемпионлари Кубоғида қатнашиш учун кучли таркибда Москвага жўнаб кетди. «Пахтакор» гуруҳ бахсларида «Шахтёр» (Украина), «Каунас» (Литва) ва Озарбайжон ёшлар терма жамоаси билан беллашади.

Жаҳонда

• Чехия Конституциясига мувофиқ ушбу мамлакатда февраль ойида Президент сайловлари бўлиб ўтади.

• Европада ноқонуний муҳожирларга қарши курашиш мақсадида янги Eurodas дастури жорий этилади. Унга кўра сиёсий бошлана сўровчиларнинг барчасининг бармоқ излари олиниши кўзда тутилган.

• Италияда кейинги пайтда Америка қалбаки долларларининг энг катта туркуми фoш этилди. Италия ички ишлар вазирлигининг маълумотига кўра 100 долларлик банкнотларнинг умумий қиймати миллион доллардан ортиқ туркуми қарабинчилар томонидан Рим шаҳри яқинида ушлаб қолинди.

• Манчестрда ўтказилган махсус антитеррор тadbири пайтида бир полициячи ҳалок бўлиб, 4 нафари жароҳатланди.

Иқтисодий

Сифатли ва арзон

Пойтахтимиздаги «OFSET PRINT» масъулияти чекланган жамиятида нашр ва босма ишлари амалга оширилиб, турли хил матбаа маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Шуниси эътиборлики, ушбу корхонада ишлаб чиқарилаётган фан ва ўқув дафтарлари хорижникидан асло қолишмайди. Улар сифати ва ташқи кўриниши билан ҳам рақобатбардош бўлиб, нархи анча арзон.

— Хориждан келтирилган сифатли хом ашё ҳисобига маҳсулотлар тайёрлаймиз, — дейди корхона раҳбари Тўлқин Нурмухамедов. — Цехларимиз янги дастгоҳлар билан жиҳозланмаган бўлса-да, бугунги талабимизга жавоб беради. Асосий мақсадимиз халқимизга маънавият улашиш, уларни бадиий адабиётлар, илмий нашрлар билан таъминлаш баробарида, ўғил-қизларимиз дидига мос ўқув дафтарлари ишлаб чиқаришдир. Шунингдек, «Узинг бўя», «Ўқи, ёдла, ёз» деган лотин алфбосидаги ҳам ўқиш, ҳам бўйш учун тайёрлаган китоб-чаларимиз болажонларимизга маъқул келиши билан бирга уларнинг билим савияларини оширишда муҳим ўрин тутаяди.

Корхона тadbиркорлари жорий йилда ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш мақсадида янги чех оқиш, уни замонавий матбаа дастгоҳлари билан жиҳозлаш ниятида. Шунингдек, ўзлари таъсисчи бўлган «Минг раста» масъулияти чекланган жамиятини ташкил этиб, бу ердаги савдо шохобчаларида маҳсулотларини харидорларга сотиш ниятида. Энг муҳими эса, бугунги кунда корхона маҳсулотларининг харидорлари сафи ортиб бормоқда.

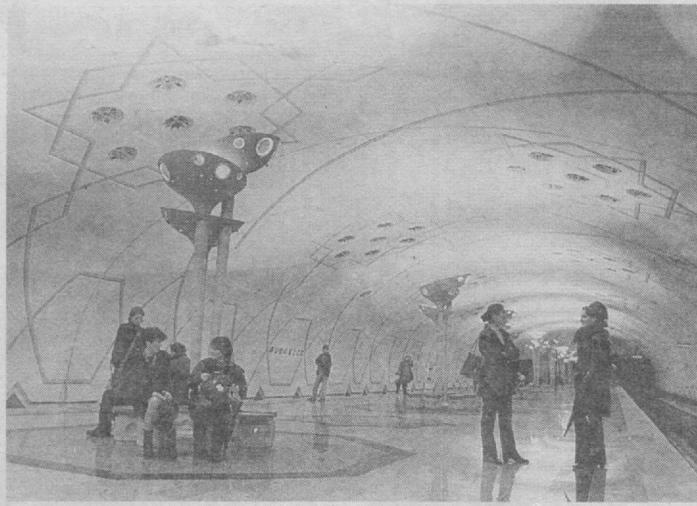
Янги турдаги маҳсулот

«LAZ O'GLU» ўзбек-турк кўшма корхонасида нафақат ширинлик сифатида тановул қилинадиган, балки инсон саломатлигига ҳам фойда келтирувчи ширин ховваларининг 4 хил турти ишлаб чиқарилмоқда. Юз фоиз маҳаллий хом ашёдан замонавий дастгоҳлар ёрдамида ишлаб чиқарилаётган ушбу ҳолва маҳсулотлари ўтган йилнинг охиридагина бошлаб харидорбop қилиб қадоқланмоқда.

— Хамкорларимиз Туркия давлатидан қадоқлаш ашёларини келтириб, маҳсулотларимизни 350, 400 граммлик пластмасса идишлар ва аллюр-китларда қадоқлаямиз, — дейди корхона директори Жасур Кўзимов. — Асосий эътиборини эса республикамиз вилоятларида етиштирилган кунжут хом ашёсидан рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариш, ички бозорда ўз ўрнини эга бўлиш ва келгусида хорижга экспортни йўлга қўйишга қаратганмиз.

Шунингдек, тadbиркорлар келгусида писта хом ашёсидан янги турдаги ҳолва ишлаб чиқаришни кўзда тутишган.

Шарофат БАХРОМОВА

Тошкент метрополитенининг «Юнусобод» йўналишида кунига минглаб ҳамшаҳарларимизнинг узғи яқин бўлмоқда, манзилларига ўз вақтида етказилмоқда. Ушбу йўналишининг ишга тушиши тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари учун катта қулайлик бўлди.

СУРАТДА: йўналишининг Юнус Ражабий ва «Бодомзор» бекатларида.

Тоҳир Нигматуллин олган суратлар.

• ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

Хорижникидан қолишмайди

Маълумки, халқимиз бунёдкор. Шу боисдан мустақиллик йилларида замонавий ва шарқона иншоотлар, шинам турар жой бинолари, маданий муассасалару лицей ва коллежлар қурилиши янада авж олди. Уларни бунёд этишда четдан келтирилган қурилиш материаллари билан бирга ўзимизнинг маҳаллий хом ашёдан, тadbиркорлик билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлардан ҳам унумли фойдаланилаётганлиги қувонарлидир. Ана шундай керакли ва зарур, бежирим ва сифатли, мустаҳкам ва чидамли бунёдкорлик ашёларининг хусусий тadbиркорлар томонидан тайёрланаётганлиги, улардан эса биноларни тиклашда муваффақият билан фойдаланилаётгани ҳар биримизни гурурлантириши табиий. Фарҳод Мадаминов тadbиркорлик билан шуғулланишга аҳд қилганида ўз олдига қурилишда ишлатилаётган шпаклёвка ва сайқал бўёқлари ишлаб чиқаришни мақсад қилиб қўйди. Албатта, биноларнинг кўркамлиги, чиройида

Мамлакатимизда хусусий соҳа ривожланишига катта аҳамият қаратилаётгани боис ҳам бугунги кунда тadbиркорларнинг саъй-ҳаракатлари билан улар ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифати ортиб, турлари кўпайиб бормоқда. Тadbиркорларимиз бозор талабини тўғри англаган ҳолда рақобатбардош, хорижникидан асло қолишмайдиган маҳсулотлар тайёрлашга интилиб, харидорлар эътиборини жалб этишмоқда.

мана шу ашёларнинг ўрни каттадир.

Қурилишда бир неча йил оддий сувочки бўлиб ишлаган Фарҳод бунёдкорлик сир-асрорларини, унга қандай материаллар асқотишини жуда яхши биларди. Ана шу асосда бундан 4 йил аввал хусусий тadbиркорлик учун патент олиб ишлаб бошлади. Тўғри, тadbиркорнинг биринчи уринишлари зое кетди, анчагина зарар ҳам кўрди. Лекин ўз мақсади йўлида астойдил интилган Фарҳод асло чекинмади. Унга бу борада техника олий ўқув юртида тахсил олгани, қолаверса Афғонистонда хизмат бурчини ўтагани кўл келди, десак янглишмаймиз. Шпаклёвка тайёрлаш Фарҳоднинг тadbиркорликидаги биринчи қадами бўлса, у кейинчалик ички пардозлаш ишларини амалга ошириш учун сайқал бўёқлари

ишлаб чиқаришни ҳам муваффақиятли ўзлаштирди. Албатта, бунинг учун ҳаракат қилди, жуда кўп изланди, натижада мақсадига эришди.

Сайқал берувчи бўёқлар ишлаб чиқариш жуда мураккаб жараён бўлганлиги боис ҳам Фарҳод бу борада 3 йил тажриба ўтказди. У ўз олдига хорижда тайёрланадиган ана шундай маҳсулотдан нусха олишни эмас, балки ундан ҳам яхшироғини ишлаб чиқариш мақсадини қўйди. Ва бунга муваффақият билан эришди ҳам. Бу борада у тажрибали кимёгар, «Олиана Рум» фирмаси таъсисчиси Ирина Бадальяндан керакли маслаҳатлар олди. Бугунги кунда эса хусусий тadbиркор ишлаб чиқараётган рақобатбардош маҳсулотдан республикамиздаги кўплаб қурилиш ташкилотлари муваффақият

билан фойдаланмоқда. Пойтахтимиздаги ўнлаб биноларни пардозлашда ҳам Фарҳод Мадаминов яратган ташкил бозор бўёқлари қўл келмоқда. Бунёдкорлар ушбу маҳсулотнинг хорижники билан бемалол рақобатлаша олишини тан олишмоқда.

Ҳа, халқимизда «Интилганга толе ёр» деган ажойиб нақл бор. Фарҳод Мадаминов нафақат интилиб, балки мақсади йўлида астойдил ишга киришди. Шу боис ҳам ўз толеини ўзи яратиб, харидорларни, буюртмачилар эътиборини тортиди. Энг қувонарлиси, Фарҳод ишлаб чиқараётган маҳаллий хом ашёдан тайёрланаётган қурилиш материаллари бозор талаблари даражасида бўлиб, юртимиз чиройини очиб берган иншоотлар қурилишида кенг қўлланилмоқда.

Дилноза ГИЁСОВА

• МАИШИЙ ХИЗМАТ

Гўзаллик яратувчилар

Олам яралибдики инсон ҳамиша гўзалликка интилиб яшайди. Пойтахтимиздаги «Дилором» очик ҳиссадорлик жамияти қошидаги «Ўзбекистон» маиший хизмат кўрсатиш уйининг гўзаллик салони раҳбари Фарҳод Шомуродов билан бўлган суҳбатимиз ана шу мавзуда бўлиб ўтди.

— Инсон нафақат ички, балки ташқи гўзалликка ҳам эга бўлиши лозим, — дейди халқроқ тоифадаги уста ва ҳакам. — Ўзининг кўп йиллик тарихи, тажрибасига эга ўзбек сартарошчилиги бугун янги-янги услублар ва бетакрор кўркамликлар билан бойимокда. Ана шундай тажрибага эга бизнинг сартарош-усталаримиз Европа ва Осиёда бўлиб ўтаётган кўплаб халқроқ танловларда ғолибликни қўлга киритмоқдалар. Салонимизда шундай билимдон «кўли гул» ходимлардан 10 нафар эркак, 10 нафар аёл, 2 нафар маникюрчи, 2 нафар косметологлар хизмат қилади. Улар аёллар учун «Тонг юлдузи», «Ҳилолахон», эркаклар учун эса «Ишбилармон», «Элчи» каби чиройли соч турмаклаш турларини яратганлар. Бундан ташқари Германиянинг «WELLA», «LONDA» фирмалари билан алоқада бўлиб, улар томонидан уюштирилиб борилаётган бир қатор тadbирларда иштирок этиб, яқиндан тажриба алмашиб тураимиз. Бугун салонимиз ходимлари ишлатадиган атир, упалар, кремлар, турли хил маскалар кимёвий моддалардан холи ҳолда тайёрланади. Буни сартарошхонамизнинг пойтахтимиздаги бошқа

шундай маиший хизмат нукталаридан фарқли томони десак адашмаймиз. Усталаримиз ўз ишларига меҳр билан ёндашадилар. Хар бир соч турмаклари устида ижод қиладилар. Тўғриси айтсам, мамлакатимизда гўзаллик, нафосат олийгоҳлари очилса эди, деган ниятдаман. Мақсад одамларни эстетик руҳда тарбиялабгина қолмай, балки истовчилар бу ерда кўплаб хизмат турларини, яъни кийиниш, соч турмаклаш, макияж, косметика, бадантарбия билан тўғри шуғулланиш, қоматини тўғрилаш, мимика, нутқ санъатлари ҳақида ўзларига керакли маслаҳатлар олишлари мумкин. Бугун жамиятимиз ривожланмоқда, юртдошларимиз онгиде, дунёқарашларида туб ўзгаришлар бўлаётган бир вақтда олийгоҳда хизмат қилувчи мутахассислар одамларни чиройли ва тўғри гапиришга, ўзини ораста ва соғлом тутишга яна кўплаб масалаларни ҳал этишга ўргатади. Бу орзуим тор маънодаги истак эмас, аксинча инсонпарвар, демократик жамият яратувчиларини эстетик камол топтиришда сезиларли хисса бўлиб қўшилади, деб ўйлайман.

Шахло ҲОШИМОВА ёзиб олди.

• САХОВАТ

Шайхонтоҳур тумани ҳокимлиги ташаббускорлигида туман хотин-қизлар кўмитаси ҳамкорлигида ногирон болаларга атаб дастурхон ёзилди.

Кўнгиллар чоғ бўлди

Тadbир давомида туман хотин-қизлар кўмитаси, Қизил Ярим Ой жамияти туман бўлими, «Соғлом авлод» жамғармаси туман бўлими ҳамда туман «КРИДИ» клуби вакиллари болажонларни совғалар билан табриқладилар.

Шунингдек, кечада иштирок этган тумандаги маданият уйлари ходимлари томонидан ижро этилган куй-қўшиқлар йиғилганлар кайфиятини чоғ қилди.

(Ўз мухбиримиз)

Таълим

Болалар камолоти йўлида

Акмал Икромов туманидаги 19-болалар боғчасида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди. Унда Тошкент шаҳар Халқ таълими бош бошқармаси ходимлари, барча туманларнинг халқ таълими муассасалари раҳбарлари иштирок этдилар.

Таълим муассасаларида узлуксиз услубий хизмат кўрсатишни такомиллаштириш бўйича ташкилотчилик фаолияти юзасидан фикр алмашишлар кенгашининг асосий мавзуси бўлди. Йиғилишда «Учинчи минг йилликнинг бола» таянч дастури ва давлат талабларининг бажарилиши бўйича Акмал Икромов туман халқ таълими услубчиси Шахзода Шукурова «Болаларнинг маънавий жиҳатдан баркамол бўлишида, маънавий-маърифий етуқликни ташкил этиш борасидаги амалий ишлар, режалар, муаммолар ҳусусида гапирди. Услубчи Дилфуза Умарова болалар боғчасида «Миллий истиқлол гоёси: асосий тушунча ва тамойиллари» фани ва уни ўрганишнинг аҳамияти ҳусусидаги изланишлар ҳақида сўзлади.

Куннинг иккинчи ярмида умумий ўрта таълим мактабларининг фанлар бўйича методика бирлашмалари фаолияти ҳақида сўхбатлар, фикр алмашишлар бўлиб ўтди. Сўнгга 19-болалар боғчаси тарбияланувчилари ва 107, 311-мактаб ўқувчилари ўзлари тайёрлаган саҳна кўри-нишлари, жазбадор куй-қўшиқ-лари билан йиғилганлар қалби-га бир олам қувонч бахш этдилар.

Гулчехра ДУРДИЕВА

Аждодлар ёди

Миллий ўзликни англаш, қадриятлар ва ўтмиш аждодларимиз сиймоларини абадилаштириш мақсадида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Юнусбод туман бўлими кенгаши ташаббуси билан мактаб ўқувчилари ўртасида ўқув семинари бўлиб ўтди.

Туманининг 96-мактаб ўқувчилари ўртасида ўтказилган ушбу тадбирда туман «Камалак» болалар ташкилоти бўлими ходимлари фаолиятида ёшларнинг «Аждодлар ёди» мавзуси остида Намойиш этилган саҳна кўри-нишлари, аждодларимиз, алломаларимиз сиймоларининг ўсмирлар томонидан маҳорат билан ижро этилиши йиғилганларда яхши таассурот қолдирди.

Тадбирда иштирок этган туман қўшимча таълим мажмуаси вакиллари ҳамда ўқитувчилар, ота-оналар ёшларнинг ўз ўтмиши, тарихи билан қизиқишларини юқори баҳоладилар.

— «Камалак» болалар ташкилоти туман бўлими «Олтин мерос» йўналиши бўйича ўтказган ушбу тадбирда болажонларнинг тарихимиз, маданиятимиз ҳамда ўтмишидаги буюк алломаларимиз ҳаётига эътибори ниҳоятда баланддиги яққол кўзга ташланди, — дейди туман болалар ташкилоти раиси Умид Ражабов. — Айниқса, 5-синф ўқувчисининг Алишер Навоий образини маҳорат билан ижро этиши томошабинларда катта таассурот қолдирди.

Ақбар Йўлдошев

Сенинг соғинчингсиз бўлмас борарим
Менинг муродимга ривож сен ўзинг.

• ҚАРОР ВА ИЖРО

Бугуннинг талаби — ҳамкорлик

Тинчликни сақлаш, фуқаролар хавфсизлиги, жиноятчиликка қарши кураш, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари, шунингдек милиция таянч пунктлари инфратузилмасини такомиллаштириш ҳозирги куннинг муҳим масалаларидан биридир. Юнусбод туман ҳокимлигида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ижтимоий кўнликма-марказлари фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги ва Тошкент шаҳар ҳокимининг шу йўналишдаги Қарорлари асосида милиция таянч пунктлари инфратузилмасини такомиллаштиришга оид вазифалар юзасидан семинар-кенгаш бўлиб ўтди.

Унда маҳалла оқсоқоллари, маҳалла посбонлари, сардорлари, педагог тарбиячилар, туман Ички Ишлар бошқармаси раҳбарлари, уюшма профилактика назирлари, ўқув муассасалари раҳбарлари, «Маънавият ва маърифат» маркази ходимлари ва «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими етакчилари иштирок этдилар.

Тадбирни туман ҳокими ўринбосари Вафо Латипов кириш сўзи билан очар экан, милиция таянч пунктлари инфратузилмасини такомиллаштиришдан мақсад

ҳуқуқ-тартибот ишларини бевосита маҳаллалар ҳамда турар жойларда олиб бориш эканлигини айтиб, Уюшма профилактика назирлари фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари, хотин-қизлар комиссиялари, яраштириш комиссиялари, маҳалла посбонлари ва педагог-тарбиячилар билан хавфсизликни таъминлаш ва жиноятчиликнинг олдини олишда ўзаро ҳамкорлик қилишлари давр талаби эканлигига алоҳида эътибор қаратди.

Шунингдек, туман Ички ишлар бошқармасининг бўлим бошлиқлари А.Ҳасанов ва О.Қорақулловлар сўзга чиқишиб, милиция таянч пунктлари шарт-шароитларини яхшилаш борасида ва унинг моддий техника базасини яратишда ижобий ишлар амалга оширилиши билан биргаликда концепция талабларига тўғри келмайдиган камчиликларни бартараф этиш, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 10 йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисидаги Фармонига асосан жазони ўташ жойларидан озод этилган фуқароларнинг ижтимоий ҳаётига киришини таъминлаш борасида қўлимаётган ишлар билан йиғилганларни бевосита таништирдилар.

Бахтиёр КАРИМОВ

• ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

ЯХШИ УДУМЛАР УНУТИЛМАСА...

Ўзбекиликда кўп яхши, ибратомуз урф-одатларимиз борки, уларни бугунги кунда ҳам кенг қўллаш фойдадан ҳоли эмас. Масалан, қадимда фарзанди воёга етмаган ёки фарзандсиз кишилар, хусусан, қариялар бирор-бир юмушлари учун ҳеч қачон мардикор ёлламаганлар. Мабодо ёллагудек бўлсалар, бу ҳол шу маҳаллада истиқомат қилувчи ёш-яланларнинг иззат-нафисига теккан; ён атрофида тайёр дастурлар турганда четдан одам олиб, юмуш буюриш қаттиқ айб саналган. Қишда қор қурашми, кузда том сувашми, ўтин ёриб, сув ташишми, ённки экин-тикин ишларими, ҳамма-ҳаммаси кўни-кўшни болалари ёрдамида саранжом топган.

Оилада эр киши бўлмаган аёллар эса бозор-ўчар ишлари, ўтин ёриш, сув ташиш ташвишларидан бутунлай озод бўлганлар. Бунинг учун бозор челакларни кўча дарвозаси олдига қўйиб қўйиш, ўтин ва болтани ташқарида қочиб қўйишнинг ўзи қиёфа қилган. Уларга қўзи тушган йўловчилар, танишми, нотанишми, ундан қатъий назар, челакини тўндириб, ўтинни ёриб, ўтиб кетаверишган. Мана шундай беминнат хизматкорлар уй соҳибидан пул ҳам сўрамаган, бирор нарса таъма ҳам қилмаганлар. Чўки ёшлар бировларнинг ҳожатини чиқармоқ учун ўзларини ҳамма бурчи деб ҳисоблаганлар. Бу қимматли удумимизни ҳам айна вақтда қайта тикламоқ ва оммавий-лашгирмоқ зарурий ишларимиздан биридир. Ёшларимиз ота-боболаримиздан қолган

ушбу ақидаларимизни тиклашга хисса қўсалар айна муддао бўлар эди. Ана шунда фақат ўз оталарининг боласи бўлмай, жамиятимизнинг қобили маънавий фарзандлари бўлиб етишганликларини намойиш қилган ва элу халқ олқишига сазовор бўлган, улуг номга мувофиқ кишилар саналардилар. Бу эса уларнинг келгуси камолларини, ризик-рўзаларининг бараксини ва ҳеч қачон завол кўрмасликларини таъминлаган бўларди. Зотан, доно халқимиз: «Ердан айрилсан ҳам, элдан айрилма», «Эл ишини эр йигит қилур, эр йигит қадрини эл билур», — деб беҳиж айтишлаган. Ёшларимиз ана шу доно гапларга амал қилишлари мақсадга мувофиқ, мақтовга лойиқдир.

Ёшларнинг хулқ-атворида кўпчилик асосан нуруний қариялар баҳо беришади. Улар

• ТАДБИРЛАР

Кексалар эъзозланди

Халқимизда «Маҳалланг — ота-онанг» деган ажойиб нақл бор. Дарвоқе, маҳаллада ўсиб-унган ҳар бир инсон шу гўшанинг фарзанди ҳисобланади. Юксак инсоний туйғуларнинг олий ифодасини биз фақат маҳаллада кўришимиз мумкин. Шаҳримизнинг обод маҳаллаларидан бўлиши «Янги Тошкент»да муборак ҳаж зиёратига овланаётган пир убадлат охатону онахонларимиз иштирокида уюштирилган тадбир ҳам юқоридаги фикримиз исботидир.

— Бугун «Янги Тошкент»да катта шодиёна бўлиб ўтаётти десак янглишмаймиз, — дейди тадбирни очар экан «Маҳалла» жамғармасининг Собир Раҳимов туман бўлимининг раиси Саидхон Абидов. — Бу эса маҳалла ахлининг бир-бирига бўлган инсоний туйғуларнинг кучли эканлигидан далолатдир. Шу маҳалладан олти нафар энг табарруқ охатону онахонларимизга муборак ҳаж зиёратига бориш насиб қилган экан уларга оқ йўл тилаб қоламиз.

Фурсатдан фойдаланиб кўрсатилаётган эътибор ва меҳрдан кўнгиллари кўталла маҳалла фахрийси Зокир ака Каримбодиевнинг дил сўзларига қулоқ тутдик.

— Оллоҳга шукри, Мустиқлигимизнинг шарофати билан шундай улуг зиёратга йўл олиш бахтига муяссар бўлиб турибмиз. Тилагим барча юртдошларимизга ҳаж зиёратига бориш насиб этсин.

Обод маҳалла йилида бу каби тадбирларнинг ташкил этилиши, ўйлаймики, маҳаллаларимизда фойз-барака ва аҳилликнинг янада бардавом бўлишида муҳим омилдир:

Баҳром КАБИРОВ

Шу йилнинг 17-26 январь кунлари Берлинда ўтказиладиган «Яшил ҳафта-2003» қишлоқ хўжалик маҳсулотлари халқроқ кўргазмаси Ўзбекистон ва Германия Федератив Республикаси ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтириш, шунингдек мамлакатимиз маҳсулотларини Европа бозорларига чиқариш, хорижий инвестицияларни жалб этиш имконини беради.

Ўзбек ноз-неъматлари Европа бозорига

Миллий кўргазма Ташқи иқтисодий алоқалар агентлиги, «Ўзмевасабзавотузумсанотхолдинг» компанияси, «Ўзбекбирлашув» акциядорлик компанияси, «Ўздонмаҳсулот» давлат-акциядорлик компанияси, «Ўзқоқ-қатсанот», «Ёқмойтмақсанот» уюшмалари томонидан тайёрланди. Стендардаги ахборот-маълумотлар инглиз ва немис тилларида бўлади. Кўргазмадан жаҳон бозорларида харидоригр бўлган аъло навли му-салласлар, табиий шарбатлар, ароқ ва ко-ньяк ичимликлари, қўлба турдаги ўсимлик ёғлари, консервланган сабзавотлар, мева-лар, мураббоблар, шарқона ширинликлар, бир сўз билан айтганда Ўзбекистонимиз ноёб ноз-неъматлари ўрин олади.

«Туркистон-пресс»

Ойшахон ТҮРАЕВА

Икки минг учинчи йилнинг «03»и

Азизим, 2003 йилнинг охириги рақамларига эътибор бердингизми? Ха, нима бўпти дейсизми? Албатта ҳеч нима бўлгани йўғу, лекин «03» сони бизнинг ҳаётимизда нечоғлиқ аҳамият касб этишини ҳаммамиз яхши биламиз.

03 бу нажот фариштаси десак муболага бўлмайди, чунки инсоннинг энг оғир дамлари билан боғлиқ бўлган бу рақам сув ва ҳавода асқотади. 2003 йил ўзи билан бирга, бахтли рақамни ҳам эргаштириб келди, бир оз бўрттиргандирми. Бахтли рақам дея, аммо ўзингиз ўйлаб кўринг саломатлигимизнинг энг оғир дамларида нажот фариштаси пайдо бўладую сизни ишончи кўлларга топширади, сиз бир оз бўлсада енгил тин оласиз, борлиққа умид билан босасиз. Вужудингизни қамраб олган кўрқув, оғрик ва ҳадик-

ёрдамга етиб келишади. Дарднингизга дармон бўлишади. Азизларим, менга қолса ҳеч кимнинг бемор бўлишини, «03»га ҳеч қачон иши тушишини истамасдим. Бироқ шу кўхна оламда яшар эканмиз истаимизми, йўқми дард танамизга меҳмон бўлиши тайин. Бу ҳаёт қонуни. Мен 2003 йилда 03 тез тиббий хизмат кўрсатиш марказининг инсонлар ҳаётига янада масъулроқ қарашини, нажот фаришталарини соат сайн эмас дақиқалар сайн елдек учиб келишларини истардим, чунки баъзи «03»ларимизнинг боқибегамлиги оқибатида инсон деб аталмиш энг буюк зотнинг ҳаёти хавф остида қолади. Ҳаётининг сўлим гуллари сарғаймай сўлади... 2003 йилда дилни вайрон қиладиган локайдликлар бўлмаслигини, «03» тиббий хизмат кўрсатиш бўлимлири фидокорона меҳнат қилишларини истаб қоламиз. **Гулчехра ДУРДИЕВА**

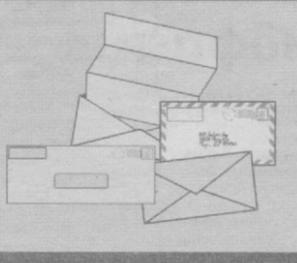
«Тошкент оқишони» газетасини кўп йиллардан бери кузатиб бораман. Менга айниқса «03-03 ўрганиб доно бўлур», «Ибратли ҳикоятлар» рукнларидаги материаллар жуда ёқмади. Тан олишимиз, менинг ота-бобларимиздан мерос қолган ҳикматларга, ривоятларга, умуман аждодларимиз меросига меҳр кўйишимизда «Оқшом»нинг ўрни бекиёс. Касбим журналист бўлгани туфайлими, ҳар хил тоифадаги инсонлар билан учрашишга, улар билан суҳбатлашишга тўғри келади. Дарвоқе, мазкур газетанинг жорий йилдан янгича йўналишда, ранг-баранг мақолаларни чоп этишга аҳд қилганлиги, миллий кадрятларимиз, урф-одатларимиз ҳамда аждодларимиз меросини тарғиб қилишга қаратилган мақолаларни янада кўпроқ эълон қила бошлаганлиги қувонарли ҳол. Бу ишда таҳририят ходимлари ижодий зафарлар тилаб қоламан. Кўйида сиз, азиз оқшомхонларга муҳаббат туйғусининг нақадар катта куч эканлигига яна бир бор гувоҳлик берувчи Муҳаммад акадан эшитганларимни сўзлаб бермоқчиман.

ПАРВОНАГА АЙЛАНГАН МУҲАББАТ

Университетдаги таҳсилимизнинг учинчи йили, тоғлиқ кишлоқларнинг бирида истиқомат қилувчи курсдош дўстимиз Жамшидиннинг уйда меҳмон бўлганми. Ушунда унинг отаси — Муҳаммад ака бизга бири-биридан қизиқ, ибратли воқеалар, ривоятлар айтиб берганди. У кишидаги донишмандлик, сиполик, камсуқумлик, умуман дилкаш кайфиятга ҳавасимиз келганди. Оқшомхонларга тўхфа этилаётган кўйидаги ривоят ҳам ана шу суҳбатнинг мантикий ҳосиласи. Зеро, донишмандлардан бири айтигандек: «Ривоятда ҳам ҳақиқатнинг синиқлари ётади». Кўёш уфққа бош кўйиб, аста-секин қоронғулик туша бошлаган, суҳбатимиз каттагина анҳор ёнида жойлашган сўрида давом этди. — Анқонинг уруғини кўрганмисиз? — деганди менга ўшанда Муҳаммад ака ҳазиломиз тикилиб. — Й-ў-қ. Кўрмаган эканман. Ҳаттоки биринчи бор сиздан эшиттишим... — дедим билмаслигимни рўй-рост тан олиб. — Унда эшитинг, ўғлим. — Муҳаммад ака шундай дея чойнақдан бир пайла чой кўйди-ю, менга узатди. — Айтишларича, қайсидир бир замонларда биз яшаётган ана шу сўлим гўшани қўшни давлатнинг ҳукмдори босиб олишни режалаштирибди. Аммо эл-улус ўртасидаги тотувлик, ҳамжихатлик, боз устига мамлакат ҳукмдорининг адолатпешалигини кўриб, ниятидан қайтибди. Меҳр-шафқат, ҳалоллик, покизалик куртак отган масканга босқинчилик қилишдан ҳайқирибди. Шундай бўлса-да, у ўзининг ёвуз ниятини кўнглидан буткул чиқариб ташлаб олмабди. Аксинча, пайт поёлашни лозим деб топади. Гуллаб-яшнаётган юрт подшоҳининг биттаю битта қизи бор эди. Қувонч билан қайғунинг ўртаси бир қадам деганлари рост-да. Нима бўлибди-ю, кунларнинг бирида арзанда қиз қаттиқ бетоб бўлиб қолди. Кутилмаган бахтсизлик тождор отани саросимага солиб қўйиши табиий эди. Негаки, у қизини ниҳоятда яхши кўрар, келажақда оқилу доно кўёв топиласа, турмушга беришни кўнглига тугиб юрарди. Шу тариха мамлакатнинг турли сарҳадларида чопларлар юборилибди. Ўзини табибман деган кишиларнинг барчаси саройга чорланибди. Аммо милаҳ ҳадеганда дарддан фориг бўлавермабди. Шундай қилиб фурсатдан фойдаланиб қолиш истагида бўлган қўшни давлат султони ўзининг энг тубан, энг ёвуз маслакдоши ялмоғиз қампирга «табиб» қифдасида сафарга отланишни буюрибди... «Табиб» муолажанинг илк кунёқ ҳукмдорнинг ҳузурига кирибди. — Сўйла, не демоқчисан, — дебди шох.

Хидирали ПАНЖИЕВ

Хатлар ҳаёт ойнаси

Ҳаёт ҳар доим ҳам бир маромда давом этавермайди. Зеро, бу дунёда ҳаммиша қувончу шодликлар ила ташвишлар ҳам ёнмаён юради. Чунки ҳаётда мукамал инсон бўлмаганидек, турмушимиз ҳам мукамал кечмайди. Ҳаётимизда шодиёна кунлар билан бирга, баъзан дилни хира қилувчи воқеалар, камчилик ҳамда нуқсонлар учраб туради. Бу ҳаётли ҳақиқатни таҳририятимизга турли тоифага мансуб оқшомхонлардан келаётган хат-хабарлар мазмунидан ҳам билса бўлади. Шуниси эътиборлики, ушбу мактублар мавзун ранг-баранг бўлиши билан бирга уларнинг муаллифлари кўпроқ ўзларини тўлқинлантираётган воқеалар, ҳодисалар хусусида фикр-мулоҳаза билдирилган ҳаракат қилишади. Хуллас, кўнгилда айтиладиган гаплар кўп. Дарвоқе, мактуб эгалари орасида иқтидорли инсонлар кўп бўлади. Яъни айрича муаллифларимиз таҳририятга ўзлари ёзган шеърларини, ҳикояларини ҳам йўллашади. Биз мана шу жиҳатдаги хисобга газетхонлардан келаётган хат-хабарларга эътиборни янада қучайтириш мақсадида бугундан эътиборни газетамиз саҳифасида «Кўнгилдаги гаплар» рукнини очигина азму қарор қилдик. Кўйида сиз азизлардан келган дастлабки мактублардаги шахсий фикр-мулоҳазаларни эътиборингизга ҳавола этаймиз.

БЕҒАРАЗ ЁРДАМДАН МИННАТДОРМАН

Мен кўп йиллар Фавкулдада вазиятлар вазириликнинг Тошкент шаҳар бошқармасида зобит бўлиб хизмат қилдим. Ҳозир истеъфодаги подполковникман. Янги йил байрами арафасида Москва шаҳрида рақ касали туфайли оиламизда катта мусибат юз берди. 44 ёшли тўнчи ўғлимиз Сергей Москвага бориб келишининг ўзи бўлмайди. Бунинг устига дафн маросимларини ўтказиш учун ҳам анчагина харажат керак эди. Ана шундай қийин шароитда оиламизга Тошкент шаҳар фавкулдада вазиятлар бошқармаси томонидан беминнат ёрдам кўрсатибди. Бошқарма маъмуриятининг моддий қўллаб-қувватлаши туфайли ўғлимнинг дафн маросимларини ўтказиб қайтдим. Бунинг учун бошқарма раҳбариятига оиламиз аъзолари номидан ўзимиз-

нинг қалб миннатдорчилигини билдираемиз. Кўп йиллик тажрибамни инобатга олиб шаҳар фавкулдада вазиятлар бошқармасига мени яна ишга таклиф этишди. Бунинг учун ҳам катта раҳмат! Ҳозир кадрлар бўлимида ишламоқдаман. Мени ушбу қалб миннатдорчилигини газетангизда босиб чиқаришингизни чин дилдан истардим. **Олег МЕЛЬНИК, истеъфодаги подполковник.**

Ҳар тонг газета мугулосидан бошланади. Сергей Любич олган сурат.

Бугунги кунда шаҳар жамоат транспортидаги айрим ноҳушлиқлар йўловчилар дилини ранжитиб, кайфиятини бузаётгани ҳеч кимга сир эмас.

Иш амалда бўлсин

Кўпчилик автобуслар бекатда тўхтаганда йўловчиларнинг тушиши учун орқа эшик очилмайди, чунки чипта сотилмайди. Натижада тушишга тайёрланаётган йўловчилар салонининг олдинги қисмига интилса, уларга қарама-қарши олдинги эшикдан чиқиб келаётган йўловчилар билан тўқнашиб, тижилнич, тартибсизлик ҳосил қилиб кишилар бир-бирларига бақиритиб, кўнглисизликлар юзага келмоқда. Бунинг асосий сабаби қондага амал қилинмаслиги бўлса, чипта сотувчи, ҳайдовчиларнинг лоқайдликларидир. Чунки улар асосий назоратчи бўлиб, йўловчиларни тартибга қайирувчи мутасадди ҳисобланадилар. Бундай тартибсизликлар ҳар кун, ҳар доим ишчи хизматчиларнинг, умуман ҳамма тоифадаги йўловчиларнинг асабини бузиб, уларнинг кундалик ишларини сифатли бажаришга салбий таъсир этибгина қолмай, соғлиқларининг ёмонлашишига ҳам ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди. Автосаройларда техника йўқ эмас, етарли, аммо бу транспортлар неғадир кун мобайнида, айниқса эрталаб ишга бориш ва кечкурун ишдан қайтиш вақтида камқатнов бўлиб қолади. Масалан, 80-автобус Жанубий вокзалнинг Фарход

ЯХШИЛАР БОР, ОЛАМ МУНАВВАР

Кексайганида инсон меҳрга, эътиборга, ширин сўзга муҳтож бўлиб қолиши сир эмас. Шуниси қизиқки, бир оғиз ширин сўз — дардга малҳам, танга шифо бўлишини шифохонада оқ халатли қалби пок шифокорлар қўлида даволанган киши билади. Биз меҳнат фахрийлари Шайхонтоҳур туманидаги «Белтепа» маҳалласида яшовчи Болтабой Ақромов, Самарқанд дарвоса даҳаси, Беш лола кўчасида истиқомат қилувчи Қайомжон Аҳмедов ҳамда Жангоҳ даҳасидан Абдулла Топиловлар оғир нафас қисийт касаллиги — бронхит билан оғриб Ибн Сино номли 1-шаҳар шифохонасида даволандик. Ушбу шифо масканида бизга 3-терапия бўлими шифокори Дилором Асомиддинова, ҳамширалардан Шоира Ҳасимова, Гулноза Эргашевалар ўз ширин сўзлари қалб кўрлари, юқори касб маҳоратлари орқали дардимизга малҳам бўлишди. Ушбу ўз касбининг фидойилари бўлмиш, жонқуяр шифокорларга миннатдорчилик билдирадир эканмиз, сиз каби яхшилар бор экан, олам мунаввар бўлаверди, қуёш нурини сочаверади деймиз.

ГАЗЕТХОН ТАНКИД ҚИЛАДИ ЙЎНАЛИШ ҚАЧОН ТАРТИБЛИ БЎЛАДИ?

Тасаввур қилинг Юнусободдан эрталаб соат 6.30 да ишга отланадиган бўлсам, «Уч қаҳрамон» бекатида 123-автобусни 40 дақиқа, баъзан 1 соатлаб кутиб қоламан. Бу ҳол кўнчиша шу зайдла такрорланади. Туманининг Хасанбой даҳасида жойлашган шифохонада ишлаганим учун айнан Чимкент тракти йўналиши бўйича ҳаракатланувчи ушбу автобусда ишга қатнашга мажбурман. Лекин қўриб турганингиздек аҳвол бундай. Ўйлаб қолсан киши, қачонга бу ҳол ана шундай давом этар экан. «Тошшаҳарйўловчигитранс» давлат уюшмасидаги маъсул шахслар ушбу йўналишда ҳаракат-

МАКТУБ ЙЎЛГА ЧОРЛАДИ

Сир эмаски, истиқлол шарофати туфайли мамлакатимизда кўпга газета-журналлар чоп этила бошлади. Шуниси эътиборлики, матбуот нашрлари ранг-баранг мақолалари билан муштарийлар кўнглидагини айтишга интилоқдалар. Бу қувонарли ҳол албатта. Аммо бу борада «Тошкент оқишони» газетасининг ўрни бўлачқ. Каминга 1966 йил газета чоп этила бошлагандан бўён уни доимий равишда ўқиб бораман. Тўғриси айтганда, менга «Оқшом» жуда ёқмади. Ўзингиз ўйлаб, «03-03 ўрганиб доно бўлур», «Ибратли ҳикоятлар», «Зийрак бобо шаҳар кезади», «Турмуш чорраҳаларида», «Маънавият сабоқлари» рукнларидаги мақолалар, лавҳалар ҳамда хабарлар ёшлар тарбиясининг шаклланишида муҳим роль ўйнайди-да. Дарвоқе, келажакимиз ворисларининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш мақсадида кейинги пайтда таҳририят ходимларининг изланишлар олиб бораётганликлари газетамда бу борада чоп этилаётган материаллардан ҳам кўриниб турибди. Истагим, «Оқшом»да ёшларнинг, оналар ва болаларнинг ҳуқуқлари, муаммолари, бурчлари ҳақидаги мақолалар кўпроқ эълон қилинса, журналистларимиз томонидан мамлакатимиз Қонунларининг моҳияти муштарийларга тушунтириб берилса фойдадан холи бўлмасди. Яна бир гап. Кейинги 11 йил мобайнида ўзини-ўзи бошқариш органи бўлмиш маҳалла ривожига эътибор ниҳоятда қучайди. Буни жорий 2003 йилни Президентимиз ташаббуслари билан «Обод маҳалла йили» деб номланиши ҳам яна бир қарра исботлайди. Лекин, очигина айтиш жоиз, ҳозирда ҳамма ҳам ўзи севган наширга обуна бўлолмаслиги мумкин. Кам таъминланган оилаларга бу борада ёрдам бериш учун маҳаллада имкон бор. Яъни айтмоқчиманки, маҳалла фуқаролар йиғини раиси агар коммунал тўловлар фуқаролар томонидан ўз вақтида тўланган бўлса, шу маблагдан маълум бир фоизни газета-журналлар обунаси учун ажратса айни муддао бўларди. Маҳалла фаоли сифатида бемалол айтишим лозим, шунда ҳар бир маҳалладан беш нафар оила «Тошкент оқишони» газетаси материалларидан мунтазам баҳраманд бўлур эди. Шаҳримизда 455 та маҳалла борлигини инобатга олганда 2300 нафар фуқаро маънавият сарчмасидан баҳраманд бўлур эди.

Раъно РАҲИМБЕКОВА, Собир Раҳимов тумани, Беруний номли маҳалла фуқароси.

Айни муддао бўларди

Ушбу мактуб билан танишган, очигина бизда Раъно опа билан суҳбатлашимиз истаги туғилди-ю Беруний номли маҳаллага йўл олдик. Бу маҳалланинг доврў ҳақида кўп эшитганмиз. Айниқса, маҳаллада фуқароларнинг барқарор, тинч, осуда ҳаёт кечирishi лари мақсадида яратилган шароитлар ҳақида гапириб ўтириш орттиқ. Маҳалла оқсоқоли Саидҳаммад ака Обидов ва фаоллар ташаббуси билан ёшларнинг маънан етуқ, жисмонан барқамол инсон бўлиб вояга етишлари йўлида турли тадбирларнинг тез-тез ўтказиб турилиши ҳам таҳсинга лойиқ. Дарвоқе, Собир Раҳимов туманидаги ушбу маҳалла пойтахтимизнинг энг яхши маҳалласи сифатида бир неча бор эътироф этилган, танловларда голибликни қўлга киритган. Оқсоқол Саидҳаммад ака айни пайтда «Маҳалла» жамағатимизнинг Собир Раҳимов туман бўлимига ҳам раҳбарлик қилиб келмоқда. Кейинги, асосий муддаога ўта қолайлик. Хуллас, Раъно опа билан учрашиб дилдан суҳбатлашдик. Шунини таъкидлаш лозимки, опа истараси иссиқ, қувноқ ва дилкаш аёл экан. Бизни кўриб хурсанд бўлди. — «Оқшом» менинг жону дилим, — дея сўз бошлади опа, — ишонмасимиз, унинг ҳар бир сонини синчиклаб кузатаман, мазза қилиб ўқийман. Авваллари, газета ҳафтада олти мартаба чоп этиларди. Ҳатто ўзим бир неча йил мақолаларим билан газетамда катнашганман. Марҳум журналист Тўлқин ака Расулов билан ҳамкорлик натижасида ҳуқуқий, маънавий, ижтимоий мавзуларда ёзган бир неча мақолаларим «Тошкент оқишони»да эълон қилинган. Шўқурки, газетанинг обрўси кундан кунга ортиб боряпти. Айниқса «Оқшом»нинг жорий йилдан ҳафтасига беш марта чоп этилаётганлиги мени жуда хурсанд қилди.

Раъно опа, газетамизнинг фаол муаллифларидан бўлган экансиз, нега кейинги пайтларда мақола ёзмай қўйдингиз? — сўраймиз опадан. — Нафақага чиққанимга етти йил бўлди. Қўзим операция қилинган, ёшимга қийналиб қолдим. Шўқурки, ҳозир тузукман. Худо хоҳласа, мақолаларим билан қатнашиб тураман. — Энди опа, сиз мактубингизда ёзган таклифингизга тўхталасан. — Бажонидил. 1974-1988 йилларда Беруний маҳалласида хотин-қизлар комиссиясига раҳбарлик қилганман. Аслида ўқитувчиман. Тошкент Давлат юридик институти, Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ҳамда Тошкент Давлат техника универ-

Таҳририятдан: опа билан узок суҳбатлашдик. Ҳа, айтгандек, бундан 12 йил муқаддам ёшларни жамиятта фойдаси тегадиган инсонлар қилиб тарбиялашдаги ҳамда жамоат ишларидаги жонқуярлиги туфайли Юртбошимиз томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган Раъно опа «Тошкент оқишони» газетасида чоп этилган маънавият, иқтисодиёт, ҳуқуқ ҳамда бошқа соҳаларга тегишли мақолаларни йиғиб алоҳида альбом тайёрлаганиги бизни хушнуд этди, ҳамшаҳарларимизга пойтахтдаги ижтимоий-сиёсий, маданий, ҳуқуқий соҳалардаги янгиланган, воқеликлари етказиб беришдек маъсулиятли вазирамизни озми-кўпми ундаётганимиздан эса бунинг Опланинг таклифига келганда эди сизни шахримиздаги ҳар бир маҳаллалар оқсоқоллари ўйлаб кўришса чакки бўлмасди.

Ақбар ЙЎЛДОШЕВ

Вакт тушунчаси ниҳоятда кадрли ҳисобланади. Ўтаётган кунимизнинг ҳар бир дақиқасида умримиз қисқариб бораверар экан. Шунинг учун ҳам вақтинг кетди, бахтинг кетди деб бежизга айтмаганлар. Вақтни беҳуда сарфлаш, унинг қадрини билган киши учун ниҳоятда ачинарли. Бундай ҳоллар қўпична оддий транспорт қатнови шароитида учраб туриши эса кишини қушоқга келтиради.

Ҳақиқатан ҳам 123-йўналишда узуқун бўйича қатновчи автобусни катновчи 60-, 72-, 93-, 96-автобуслар ҳаракатидан ҳамшаҳарларимиз мамнун эканликларини айтиш жоиз. Шу ўринда «Тошшаҳарйўловчигитранс» давлат уюшмаси вакилларининг сўзлари билан бирга асабларимизнинг ҳам асраб қолармидик. Абдулатиф СОИПОВ, Юнусобод тумани. Ушбу танқидий мақола юзасидан ана шу ҳолни ўз кўзимиз билан кўришга борганимизда газетхонимизнинг сўзларида ҳеч қандай ёлгон сезмадик. Шаҳри-

Орзуғул РУСТАМОВА

«050»: қўйқарув
хизмати хабарлари

Оқибатини ўйламай...

Чилонзор тумани, 16-даха, 22-уй, 25-хонадонда яшовчи фуқаро Лариса Жидкова туғишган уқиси уй эшигини очмаётганлиги тўғрисида кўнгирак қилди. Манзилга етиб келган «050»-Қўтқарув хизмати ходимлари эшикни махсус техника ёрдамида очиб киришганда йигитча гиёванд моддани меъёридан кўп истеъмол қилиш натижасида бу олам билан хайрлашганди. Опаси Ларисанинг айтишича ишдан кечки соат 21 ларда келганида эшик ичкаридан беркитилган, лекин уй ичиде уқаси борлиги аниқ эди. Эшик кўнгироғини анча вақтигача чалган ва тезроқ уйга киргишга ҳаракат қилган. Бироқ, на кўни-кўшни, на таниш-билишларнинг ҳаракатлари унга ёрдам бера олади. Бу ҳаракат ярим кечаси соат 3.00 гача давом этади. Шунда ёрдамга келган қўшнилардан бири Қўтқарув хизматида кўнгирак қилишни маслаҳат берди.

Шахс аниқланмоқда

Анҳор каналининг Чилонзор туманидан оқиб ўтувчи ҳудудиде ёши 20-25 атрофларида бўлган номалум аёлнинг жасади топилган. Бу ҳақда «050»-Қўтқарув хизматида Чилонзор тумани Ички ишлар бўлими ходимлари хабар беришди. Жасадини сувдан чиқаришга Қаҳрамон ака Рабданов бошчилигидаги Қўтқарув хизмати гаввослари жалб этилди. Улар жасадини сувдан чиқаришиб, шахсини аниқлаш учун Ички ишлар вакиллариға топширишди.

Борингларга шукр

— Мен Тўйтепага қариндошларимникига кетган эдим ва эртасига қайтдим. Афсуски қайтишимда калитни йўқотиб қўйдим, қаерга қўйганимни эслай олмаман. Уйга киролмасдан уч соат кўчада тентираб ўтган-кетгандан ёрдам сўрадим ва кимдир «050»-Қўтқарув хизмати борлиги, шуларга кўнгирак қилишимни айтиб қолди, — дейди Юнусобод тумани, 4-даха, 42-уй, 1-хонадонда яшовчи Нурсаҳон Вовжеян.

Подполковник Ш. Йўлдошев бошчилигидаги Қўтқарув гуруҳи айтилган манзилга етиб келганда хонадон эгаси кўчада совуқда кутиб ўтирарди. Хонадон соҳибасининг айтишича ичкарида қўшимча калит қолган, лекин уй ичиде қандай кириш керак. Бунинг фақат бир йўли бор, у ҳам бўлса балқонга ўрнатилган панжарани кўчириб, дераза орқали кириш ва қўшимча калит ёрдамида эшикни очиш, панжарани эса ўз йоғини қайта ўрнаттиш эди. Бу ишни Қўтқарув гуруҳининг сардори сержант Р. Ортеқалиев ҳамда Ш. Давлетовлар аъло даражада уқдалашди. Хонадон соҳибаси шахримизда шундай беҳимнат хизмат борлигини, уларнинг ишдан қўйил қолганигини ва ўз миннатдорчилигини билдирди.

Ўткир САИДОВ,
Муҳиддин ИСОКОВ,
Тошкент шаҳар Факултода
вазятлар бошқармаси Матбуот хизмати ходимлари.

ШАХРИМИЗ ТАРИХИНИ БИЛАСИЗМИ?

Қадимги Тошкент қиёфаси

Шаҳарни сайр этиш нақадар мароқли. Айниқса, ҳозиргидай сўлим ва гўзал, мафтункор фавворалар-у аjoyиб сайилгоҳларга бой Тошкентни азимни сайр этиш киши кайфиятини кўтариб юборади.

Агар сайр давомида сизга нуруний отахон ва онахонлар ҳамроҳ бўлса борми, саёҳатингиз кечаги куннинг аjoyиб хотиралари-ю бугуннинг шукронасига ҳамоҳанг бўлади. Келинг, азиз газетхон бугун сиз билан мана шундай кекса нурунийларимиз сингари тарихий хотираларга бой архив ҳужжатларини тилга киргизмоққа ҳаракат қилайлик. Бундай маълумотларни ўзида жам этган китоблардан бири архив кутубхонасидан муносиб ўрин тутган «Тошкентнинг ўтмиш қиёфаси» номли китобчадир. Унда ёзилишича эски Тошкент шаҳри тўрт қисм, яъни тўрт даҳага бўлинган. Тошкент даҳалари Шайхонтоҳур, Себзор, Кўча, Бешёғоч номлари билан юртилган. Даҳалар ўз нуфузи ва эгалланган майдони жиҳатидан турлича бўлиб, масалан, Себзор даҳасида — 38 та маҳалла бўлган. Аҳолиси асосан этикдўзлик, тўқувчилик ва бўёқчилик билан машғул бўлган.

Кўча даҳасида 31 та маҳалла бўлган. Уларнинг ерлари асосан боғ-роғ ва полиз билан банд бўлган. Аҳолиси асосан кўнчилик билан шуғулланган.

Бешёғоч даҳасида 32 та маҳалла бўлиб, ерлари асосан

экинзорлардан иборат бўлган. Шайхонтоҳур даҳасида эса 52 та маҳалла бўлиб, аҳолиси асосан ҳунармандчилик ва деҳқончилик билан шуғулланган. Бу даҳада бадавлат савдогарлар ҳам бўлган.

Шайхонтоҳур шарқ тарафда катта жарлик билан чегараланган бўлиб, тезоқар Анҳор шу жардан ўтган. Анҳордан бош олган ариқлар даҳа ерларини, умуман Чорсудан Янги шаҳаргача бўлган майдонни сув билан таъминлаган.

Шайхонтоҳур кўп нуфузли маданий ва марказий даҳа эди, боғлари ҳам кўп бўлган. Бу даҳада кўплаб мадраса ва мактаблар бўлган.

XIX асрининг охири XX асрининг бошларида Тошкент қиёфасида сезиларли даражада ўзгаришлар намойён бўла бошлаган. Бу ўзгариш даҳаларда ҳам яққол сезила бошлаган. Дастлаб бой-бадавлат, ўзига тўқ кишилар уйларини европага усулда қурдира бошладилар. Аҳоли уст-бошида ҳам ўзгаришлар кўзга кўрина бошлади. Камзул ва калиш кийиш урф бўлди. Уша даврда маҳаллалардаги оқибат, ўзаро ҳурмат жуда кучли бўлган экан.

Маҳаллалардаги урф-одатлар, маҳалла аҳлининг ўзаро

ҳурматлари беқиёс бўлган. Маълумотномаларни варақлаб туриб, мана орадан қарий бир аср вақт ўтибди-ю ўзбекининг қалб кўридаги самимий маданияти учкунлари ҳали ҳам ёнаётганидан фахрланиб кетасан киши. Чунки ҳозир ҳам кишиларнинг тўй-ҳашамлари, маъракаларида, оғир кунларида кўни-кўнчилар жонга оро кирдирилди. «Ўзоқдаги қариндошдан яқиндаги кўшни яхши» деган ибора шундан келиб чиққан бўлса керак.

Азалдан даҳалардаги маҳаллаларнинг ўз қонун-қоидалари мавжуд бўлган экан. Маълумотларда ёзилишича қараганда, маҳаллалар шаҳар ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган. Маҳаллада яшаб турган кишилар ерлари туташ, ака-ука, қон-қариндош бўлишган. Баъзи қариндош бўлмаган кўнчилар ҳам ўзаро жуда яқин муносабат ўрнатилган. Бунки халқ мақоллари ҳам тасдиқлайди: «Ховли олма — кўшни ола», «Бир болага етти кўшни ота-она», «Гилам сотсанг кўшнингга сот — бир чеккасида ўзинг ҳам ўтирасан». Маҳалла аҳллари ўзаро жуда аҳил бўлиб, тўй-маъракалар кўнчилиб, маҳалладошларсиз ўтмаган. Кўчаларга сув секиб сугу-

риб-сидиришга катта аҳамият берилган. Уй-жойлар ҳашарлар йўли билан қад кўтарган. Бева-бечораларни маҳалла кишилари ҳеч қачон унуттишмаган, улардан ўз ёрдамларини айланишган.

Маҳаллада уй-жой сотиш борасида албатта диний шаффега риоя қилинган. Бу урф-одагга кўра уй албатта яқин тўрт кўшни — икки ён томон ва ховли этагидаги рўпарадаги кўнчилар, баъзан кўшни маҳаллалардан харидор чиқса, ўша кишига сотилган. Харидор бўлмаган тақдирдагина бошқа шаҳар ёки қишлоқдан келган кишилар уйни сотиб олишга ҳақли бўлишган.

Маҳаллага ном берилганда ҳам ушбу ҳудуднинг номлари, касб-хунарлари, шеваларига аҳамият берилган. Айрим маҳаллалар тили, шевасига кўра: Тожик маҳалла, Қашқар маҳалла, бирор объект номига кўра — Баланд маҳит, Жангоб деб ҳам аталган; касб-хунар билан боғлиқ номлар ҳам бўлган — Ўқчи, Дегрез каби. Бу маҳалла номларининг айримлари ҳозиргача ҳам сақланиб қолган.

Тошкентдек шаҳри азим борасида ҳар қанча гапирмайлик, унинг қадим қиёфасини ҳар қанча тасвирламайлик оз. Бу мавзунинг тасвирлаб тугатиб бўлмайди.

Лола ОРИФЖОНОВА,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий Давлат
архиви «Ҳужжатларни
фойдаланиш ва уларни
эълон қилиш» бўлими
мудир.

Осмонпур бинолар шахримиз кўркига янада чирой бағишлайди.

• ТАЪЛИМ

Сарҳисоб ва режалар

Тошкент шаҳар педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти илмий Кенгашининг йилгилиши бўлиб ўтди.

Институт ректори, педагогика фанлари доктори, профессор Х. Йўлдошев 2002 йилда олий ўқув юртида амалга оширилган ишларнинг сарҳисобини қилар экан, педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, уларнинг касбий билим, кўникмаларини мавжуд Давлат таълим стандартлари ва талабларига мувофиқ чуқурлаштириш ҳамда тақомиллаштириш, педагогик маҳоратини оширишга хизмат қилувчи фанлардан энг замонавий билимларини бериш ва таълим жараёнига самарали жорий этиш, дарс жараёнини илгор технологиялар, интерфаол усулларда ташкил этиш, миллий истиқлол гоёларини маърузалар мазмунига сингирдириш институт ходимларининг энг асосий мақсади эканлигига алоҳида тўхтади.

Шунингдек, Тошкент шаҳридаги илгор педагогик таърибага эга бўлган ўқитувчиларнинг услубий маърузалари намуналаридан таркиб топган «Замонавий таълим» услубий ахборотлар тўпламининг илк сони ва институт фаолияти ҳақида тўлиқ маълумот берувчи буклет матнлари атрофлича муҳокама қилинди.

Анжуман давомида илмий кенгашнинг янги таркиби, иш режалари, институт рамизи, шунингдек «Институт профессори ва доцент илмий унвонларини жорий этиш тўғрисидаги Низом» тасдиқланди.

Алишер ТУРСУНМАТОВ

• НОДИР ҚҮЛЁЗМАЛАР

Минг йил юзини кўрган

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон миллий кутубхонаси Ўрта Осиё минтақасида энг кекса зиё маскани бўлиши билан бир қаторда ўз хазинасининг бойлиги жиҳатидан ҳам энг бой кутубхона ҳисобланади. Шунинг учун бу ерга ҳамдўстлик мамлакатларидан ва чет эллардан илмий ходимлар кўллаб келиб туради. Айниқса, юртимиз мустақилликка эришгандан кейин Америка, Англия, Франция, Германия, Япония, Жанубий Корея ва Фарбий Европанинг бошқа мамлакатларидан ҳам кўплаб тадқиқотчи илмий ходимлар келишмоқда. Улар юртимизнинг қадимий тарихини, этнографиясини, тилини ва житимий сиёсатини ўрганишга қизиқади.

Кутубхонада 22 та бўлим мавжуд бўлиб, улардан бири «Нодир нашрлар ва кўлёмалар» бўлиמידир. Бу бўлимда қадимги Туркистон тарихига оид китоб, газета ва бошқа босма нашрлар билан бир қаторда араб, форс, эски ўзбек тилидаги кўлёмза ва тошбосма асарлар ҳам сақланиб келинади. Бу китоблар ичиде адабиёт, тарих, фалсафа, тилга оид илмий асарлар ҳам бўлиб, улар илмий жиҳатдан катта аҳамиятга моликдир. Худди шундай асарлардан бири араб тилида битилган Али ибн Муҳаммад бин Ҳабиб ал-Мовардийнинг «Ал-аҳком-ус-султония вал-вилоят-уд-диния», яъни «Давлатчилик қонунлари ва шаръий бошқарувлар» номли асардир. Бу асар XX бобдан иборат бўлиб, Давлат ва ҳуқуқ назарияси асосларига оид биринчи ёзилган манба ҳисобланади. Бу асар Аббосийлар халифалиги даврида, яъни — 450 ҳижрий йилда, 1058 мелодда ёзилган ва қадимда давлатчилик сиёсатини олиб боришда муҳим манабаларнинг бири бўлиб ҳисобланган.

Биздаги сақланаётган бу нуска муаллиф нусхаси бўлиб, Аббосийлар халифалигидаги ал-Қодир биллох кутубхонасидандир.

Бу асар устида ҳозирги вақтда ёш тадқиқотчи арабшунос, манабшунос олим Ўзбекистон Миллий университети тарих факультети, «Манбашунослик» кафедрасининг аспиранти Зиёвуддин Жўраев илмий тадқиқот ишларини олиб бормоқда. Тадқиқотчи бу асарнинг

ўзбек тилига таржимасини тугатди.

Ёш олим мазкур асарнинг беш нусхасини солиштириб ўрганиб чиқиб, биздагиси ҳақиқатдан ҳам муаллиф томонидан ёзилган тўлиқ биринчи нуска бўлиб қиёқатганини таъкидламоқда. Чунки, қўлидаги мавжуд бўлган бошқа нусхалар устида Фарбий Европанинг кўпгина олимлари ишлаган ва улардан фойдаланган бўлиб, биздаги нуска тўғрисида ҳеч ким бирон нарса демаганлигини кўрсатади. Ёш тадқиқотчининг таъкидлашича, у бошқа нусхаларга нисбатан энг мукамал ва тўлиқ ҳамдир.

Китоб Алишер Навоий номидаги Миллий кутубхонага қачон келиб тушгани ҳозирча номаълум, чунки кутубхона муҳри 1973 йили босилган, 1889 йили Тошкентда нашр этилган Е.Калинин ўша даврда кутубхонада мавжуд бўлган кўлёмза ва тош босма китобларга тузилган библиографик кўрсаткичга ҳам киритилмаган.

Китобнинг ёзилганига минг йил бўлимоқда, ҳозир ҳам ўзининг тарихий аҳамиятини йўқотгани йўқ. Жуда яхши сақланиб келинмоқда.

Ёш тадқиқотчи Зиёвуддин Жўраев ўзбек тилидаги ўз таржималарини нашр эттирса, олимларимиз бу китобга ўз фикрларини албатта билдирадиган деган фикрдамыз.

Раҳимжон ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Миллий кутубхонаси
Нодир нашрлар ва кўлёмалар
бўлимининг мудир, Ўзбекистонда
хизмат кўрсатган маданият ходими.

ОЗ-ОЗ ҲАҚИДА ДОМО БУЛАР...

Маъруф хотинига қулиб айтди:

— Эй хотин, бунча қизишманг, ўзингизни яхши тутинг, бу паришонхал бемор ва унинг номаъқул сўзларидан безовта бўлиб қайгуланманг. Агар бу бемор дард, аламининг зўрлигидан тоқатсизланиб менга хужум қилса, оғзидан ноҳўя сўзлар чиқарса ҳам асло хафа бўлмайман, унинг маъносиз сўзлари сизнинг қулгоингизга ёмон эшитилса ҳам менга марғуб ва махбуб туюлади. Изтироб ва бетоқатликдан ухлай олмаган беморнинг ҳамма жабру-жафосини кўтариш керак. Сиз ўзингиз сихат-саломатсиз, унинг шукронаси учун касал, бева-бечораларга ёрдам беринг, уларнинг кўнгилларини кўтаринг. Карам, эҳсон эгаси бўлсангиз, номингиз яхшилик билан абдий ёд этилади. Жамият сизнинг қилган яхшиликларингизни сира ҳам унутмайди.

БАЙТ:

Мурувватли бўлиб, дардмандларнинг кўнглини шод эт,

Тафаккур айлагил, дармондаликнинг куйини ёд эт.

Тиларсан кўрмагайсан дардмандлик захматни ҳарқиз,

Шикаста нотавонларнинг бузуқ кўнглини обод эт.

ҚИССА. Бир каптар ариқдан сув ичиб турар эди, сувга тушиб қолиб чиқа олмай қийналиб турган бир чумолига кўзи тушди. У бечорага раҳми келиб, кичкина бир чўпни сувга ташлади. Чумоли чўпга ўтириб қирғоққа чиқиб олди. Шу чоқда бир овчи каптарни кўриб қолди, уни отиш учун ҳаракат қилган эди, чумоли дарров унинг оёғини қаттиқ тишлади. Овчи оёқ дарди билан овора бўлиб қолди, каптар учиб кетди. Чумолига яхшилик қилган эди, чумоли ҳам бунга яхшилик қилиб ҳалокатдан қутқазди.

ҲИССА. Хар ким яхшилик қилса, албатта унинг ўзига яхшилик, ёмонлик қилса, ёмонлик қайтади, ҳар ким эканини ўради. Ақлли одам ҳеч кимга ёмонлик қилмайдиган, қўлидан келганча яхшилик қилади.

● Олимлардан Жамол Фозил айтади:

— Саъй-ҳаракат инсонга шодхуррамлик бахш этади. Ялқовлик, ишқмаслик эса маъюслик, умидсизликка туширади, жондан бездиради ва бир қанча кулфат, машаққатларга гирифтор қилади. Шу сабабга биноан ёш авлодга хитоб қилиб айтгимиз: ғайрат ва матонат билан ишланг, меҳнатни севинг, саъй-ҳаракатни қўлдан берманг. Ялқовлик, бекорчилик иллатидан ҳазар қиланг. Вужудингизнинг ҳузур-ҳаловатини меҳнат таъмин қилади.

БАЙТ:

Кимки бадқору, бадхаёл бўлса, Яхшиликнинг юзин қачон кўргай?

КИШ ИЛҲОМЛАРИ

ҚАЛБЛАРГА ШАВҚ УЛАШАР

Пўстлоғи арчилган жийда каби оқ, Осмон элагидан ёғилади қор. Дарахтлар безанмиш, атрофинга боқ, Эгнига оқ шойи ташлаб бегубор.

Оқ шойи ярқирар олмосга ўхшаб, Зарми ё инжуми, кўзлар қамашар. Сокин юракларда туйгулар кўзгаб, Қалбларга бир олам завқ-шавқ улашар.

Мармар киш йўлларга тўшаб поёндоз. Теграмни оппоқ зар-нурга ўрайди. Деразамга бериб расомдари пардоз. Санъатига ўзи мамнун қарайди.

Совуқдан кўлларин «куф-куф»лаб бу дам, Қор бўрон ўйнашар ўғил-қизгача. Тўп ясаб отаман қор олиб мен ҳам, Қордай пок дилларда савинч ўзгача...

Чарх урар, чарх урар оппоқ қор, Еру кўк нақадар бегубор, Товланар ярқираб мисли зар Зар сочиб киш бизга интизор.

Азизим боқ сўлу—соғларга, Оқ нурга бурканган тоғларга, Киш ҳарир рўмолини ёйибди, Мудраган кенг дала, боғларга.

Оқликни кўмсайди юрагим Шу қордай пок аҳду тилагим, Қани кел кўлингни бера қол, Киш гаштин сурайлик малагим.

Дилда ғам, ташвишни поралаб, Кезайлик оқ нурлар оралаб, Киш гўё бошлардан бахт сочар, Қор ёғар бўралаб, бўралаб...

БАҲОР ИСИ

Шаҳримизда қор ёғади аста, бир-бир тўшалиб, Завқу шавққа тўлади дил онлар сайин яшариб, Ёғаётир оқ орзулар, оқ туйгулар, оқ ҳислар. Бўлмасин кезиб юрган тоқ йигитлар, тоқ қизлар.

Киш гўёки муноси она, оқлик сочар йўлларга, Орзуларга орзу қўшар, қўлни қўшар қўлларга, Мен ҳам уйга қайтаман оқ нурларга ўралиб, Оппоқ қордан қамал мудом баҳор иси таралиб.

Равшан ИСОҚОВ

КЎРГИЛИК

(Интермедия)

Қатнашувчилар: Мўминжон ака — ўрта ёшларда оддий кийинган, оила-парварлиги билиниб турувчи одам.

Кабирхўжа — ўттиз ёшларда, олифтароқ кийинган, ўзига ишонганроқ йигит.

Кўлига катта халтача кўтарган Мўминжон ака бекатда автобус кутиб турибди. Шу пайт бекатда шляпаси гижимланган бир йигит — Кабирхўжа кириб келади ва Мўминжон акани кўрмасдан хаёл билан туртиброқ ўтади.

МЎМИНЖОН АКА: — Хў, оғайни, кўз борми, ўзи?

(Йигит ўгирилиб қарайди.)

МЎМИНЖОН АКА: — И-е, Кабирхўжамисан?

КАБИРХЎЖА: — Э, Мўминжон ака, сизмундингиз, кечирасиз, танимабман... **МЎМИНЖОН:** — Э, кўрмайсизми, (қўлидаги юкка ишора қилиб) келиноинг билан бозорга тушувдлик, сабзи олди, пивё олди, туپ олди. Ўзи-ку, автобуста илашиб қолди-я, мен бўлсам бу юклар билан чиколмай қолдим-да... Энди нимасини айтасан, хотин киши булгандан кейин...

КАБИРХЎЖА (маъюс): — Э, Мўминжон ака, ҳеч нолиманг... Хотин кишининг галпига кирсам отимни бошқа кўяман, деганлардан биттаси мен эдим...

МЎМИНЖОН: — Ҳа, айтгандай, тинчи кетдингларми? Келин билан сал ораларингдан ола мушук олибди, деб эшитгандай бўлдим...

КАБИРХЎЖА: — Бировга айтмангу, ака, айб ўзимда... Бир кунни уйга қайдрок келиб жалл устида... Аразаб кетиб қолганига мана ролпа-росса йигирма кун бўляпти. Э, менинг бошимга тушган кунимни душманнинг ҳам бошига қолмасин...

МЎМИНЖОН: — А? Болаларни олиб кетганими?

КАБИРХЎЖА: — Ташлаб кетган-да... Энди денг — сизга ёлгон, менга чин ит азобини тортаялман, ака... Биттасини мактабга, биттасини боғчага олиб бораман, ухлатаман, овқат қиламан...

МЎМИНЖОН: — А, жуда қийин бўптику сенга... Бориб олиб келаялсанг бўлмайдингми?

КАБИРХЎЖА: — Борувдим, кўнмади... Яна боришга...

МЎМИНЖОН: — Роса чаток бўлибди... Ўзинг ҳам Кабирхўжа эмас Габирхўжасан-да... Айтгандай, анув кунни сени қуйиб қолди дейишди-я?

КАБИРХЎЖА: — Э, болаларга овқат пишираман деб қозонга ёғнинг ўрнига битта шишада керосин турган экан, билмасдан шуни куйворибман... Қозон қизиб турган экан, лоп этиб юзимга урса бўладими?

МЎМИНЖОН: — Оббо фалокат-ей... Бир асрабди-да, (Унинг юзига синчиклаб қараб). Ушанда ўт қош-киригининг ҳам ялаб ўтган экан-да, а?

КАБИРХЎЖА: — Йўк, бу олдинроқ бўлган. Болаларга газ доловқасида картошка қабоб қилиб бермоқчи бўлиб, пишдимикан, деб қалламини тикиб қарабман... Қошу киприк, сочларим «жи-э» этиб

қуйди-қолди. Жон аччиғида бошимни совутгининг мухонасига тикаман, деб пешонамни ҳам қадша қилиб олдим. Э, мен кўрган азобларни айтаверсам адо бўлмайди, Мўминжон ака!

МЎМИНЖОН: — Вой бечора-ей, картошка қабоб қиламан, деб ўзинг қабоб бўлишингга сал қолибди-да, а? Жуда қийналиб кетибсанку, укам? Қара, галстугингга ҳам бир нарса тегибди...

КАБИРХЎЖА: — Анув кун болаларга мошхўрда пиширганимда қозонга тушиб қолудди, ювса кетар...

МЎМИНЖОН: — Ҳа, айтгандай, кир-пиринги нима қилаясан? Қийим-кечкаларинг бўлса олиб келиб бер, келиноинг ювиб берад...

КАБИРХЎЖА: — Раҳмат ака. Кир-пирини ўзим амаллаб турирман. Яхши бўлармикин, деб анув кунни ваннага қўйлагим билан тушибман. Ҳам ўзим ювинаман, ҳам қўйлагим тоза бўлади, деб ўйлабман. Яна, дазимлаб ўтирамани деб қўйлагимни эгичимдан ечимай қуритаман, дебман. Шамоллаб ётиб ҳам олдим...

МЎМИНЖОН (Йигитга ҳадиксираброқ тикилиб): — Ростдан-а? Саломатлигинг тузуқми ўзи?

КАБИРХЎЖА: — Тузуқ... Докторлар миянг шамоллашига сал қопти, дейишди... **МЎМИНЖОН:** — Ўзингни эҳтиёт қил, иним. Бардам бут. Хотиндан ажралган битта сенми?... Ҳўп, мен борай... Ҳайр, укам...

(Мўминжон ака бир-икки қадам босмаган эди ҳамки, Кабирхўжа бақириб юборади.)

КАБИРХЎЖА: — Мўминжон ака, тўхтанг!

МЎМИНЖОН: — А?!

КАБИРХЎЖА: — Ҳу анув тутун бизнинг уй томондан чиқипти шекилли, а? Ҳозиргина шу ёққа ўт ўчириш машинаси ҳам ўтиб кетди... Эрталаб газга болаларнинг ишонтини ёйиб келувдим... Уйга ўт кетди шекилли, Мўминжон ака! (Кабирхўжага диконлаганича шу ёққа қараб югуради.)

МЎМИНЖОН (Кўрқарига туфлаб): — Ҳа, во-ей, юрагимни тушуриб қўяёзди-я, боласи тушмагур. Бечоранинг хотини кетиб ақлдан озай деб қопти, яна бунинг устига уйи ҳам ёниб кетса-я... Кўрғиликда, кўрғилик. Бизнинг хотинларинг бошидан минг марта сув ўгириб ичсанг ҳам оз. Ҳа, юкларингдан аканг айлансин, хотинжон! Битта халтача экан-ку, э вагонни юк-лаб қўйсанг ҳам гинг дегаган номард!

(Мўминжон пилдираб автобусга қараб югуради.)

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ

● **ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ**

Қалби қайноқ УСТОЗИМ

Буюк мутафаккир бобомиз Алишер Навоий айтганларидек:

Ҳақ йўлида ким сенга бир харф ўқитмиш ранж ила, Айламак осон эмас онинг ҳақин юз ганж ила.

Ушбу мисраларни ўқиганимизда кўз олдимизга бизни ўқитган, билим берган, харф таъинган инсон, яъни устоз гавдаланади.

Шундай устозлардан бири Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор, адабиётшунос олим, филология фанлари доктори Собиржон ака Мирвалиевдир. Собиржон ака кўп йиллардан бери талабаларга ўзбек адабиёти фанидан билим бериб келаётган етук олим, жонқур ва заҳматқаш, фидойи устозлардан.

Инсон — ўқиган, билимдон бўлиши мумкин, лекин салоҳиятли олим бўлиш ҳаммага ҳам навиб этаквермайди. Домла салоҳиятли олим бўлиш даражасига албатта, ўз меҳнатлари, билимлари ва Оллоҳ берган иқтидор орқали эришишлар. Ҳозирги кунда олимнинг йигирмадан зиёдрок илмий китоблари нашр этилган. Жумладан, «Ўзбек романи», «Қалблардан қалбларга», «Роман ва замон», «Наср давр ва ҳақрамон», «Тарихийлик ва замонавийлик», «Ҳаёт ва кураш шەрияти», «Истеъдоднинг қўш қаноти» ва «Ўзбек адабиёти» китоблари. Шунингдек, маънавият ва маърифатга доир қўплаб мақолаларини ўқиб ўзимизга олам-олам маънавий озик оламиз.

Масалан, «Маънавият уфқлари» номли мақолаларида шундай фикрларни илгари сурадилар. «Маънавиятсиз шахс бўлмайди. Бироқ, у кимдир сустроқ, ўртачароқ, кимдadir юксакроқ бўлиши мумкин. Унинг даражаси, аввало, у ёки бу шахсининг иймони, эътиқоди ва масъулиятлилигига боғлиқ. Негаки, кимда-ким иймони, инсофли, динёнатли ва қолаверса, маърифатли, маданиятли бўлса ундан ёмонлик чиқмайди».

Ўрт тараққиёти унун заҳматқаш, виждонли, етук ва баркамол шоғирд этиштириш осон эмас. Собир Мирвалиев қўплаб шундай инсонларни этиштирдилар. Ҳозирги кунда бири фан номзоди, бири доцент, яна бири институт раҳбари лавозимидега меҳнат қилмоқда.

Донишмандлар «Устоз отангдек улуг» деб бежиз айтишмаган. Биз ҳам устозимизни отамиздек улуглаймиз, уларнинг салоҳиятли олим, камтарин инсонийликларини, қаттиққўл ва талабчан мураббий бўлганлари учун қадрлаймиз.

Жонқур устоз, 70 ёшдан ошган бўлсаларда, ҳамон ёшларга илм-маърифат нурларини сочиб келмоқдалар. Биз фидойи устозимизга бахтимизга яна узок йиллар давомида Ватанимиз равақи учун қомил инсонлар этиштиришга толмай юринг, деб ният қиламан.

Назира ОДИЛОВА, Абдулла Қодирий номли Тошкент Давлат маданият институтини ўқитувчиси, филология фанлари номзоди, доцент.

Назира ОДИЛОВА, Лутфий номли 254-мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси.

Спорт

Дастлабки натижалар

Жорий йилги мавсумга жиддий ҳозирлик қўраётган «Пахтакор» жамоаси футболчилари Бирлашган Араб Амирликларининг Шаржа шаҳрида ўқув-машгулот йиғинларида иштирок этишди.

Шуниси эътиборлики, мамлакатимиз чемпиони у ерда бир неча ўрқоқлик учрашувлари ўтказди. Хусусан Донецкнинг «Шахтёр» жамоаси билан уюштирилган беллашувда майдонда 5-6 та етакчи футболчиларсиз ҳаракат қилган пахтакорчиларнинг ўйини мутахассисларда илиқ таассурот қолдирди. Мурасасиз ўтган ушбу баҳсда дарвозалар 5 марта ишғол этилиб 3:2 ҳисобда украинликлар галаба қозонишган бўлсада, рақиблар дарвозасини тошкентликлардан Тимур Қопадзе ва Александр Крохмаллар аниқ нишонга ола билишди. Дарвоқе, БААда машгулот ўтказётган Виктор Борисов бошчилигидаги Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси футболчилари «Пахтакор» билан уюштирилган учрашувни 2:1 ҳисобда ўз фойдаларига ҳал эта олишди. Тошкентликлардан дарвозага тўғри Владимир Кирия йўллади. БААнинг «Хатта-клуб» жамоаси билан ўтказилган мурасасиз беллашувдаги «Пахтакор» ўйинчилари ушқоқлик билан ҳаракат қилишди ва мезбонларни 7:2 ҳисобда мағлубиятга учратишди.

Учинчи босқич яқунланди

Мақтаб ўқувчилари ўртасида ўтказилётган «Умид ниҳоллари» спорт мусобақаларининг Бухоро вилоятида ўтказилаётган учинчи босқичида ёшлар спортнинг 12 тури бўйича голиблик учун Узоро кураш олиб боришди. Қувонарлиси, нафис спорт тури бўлмиш бадий гимнастика ҳамда баскетбол, волейбол, футбол мусобақалари ушбу вилоятда иқтидорли ёшлар кўп эканлигини яна бир қарра исботлади. Мусобақа якунида Бухоро шаҳри жамоаси биринчи ўрин насиб этган бўлса, ғижду-вонликлар иккинчи, шофирконликлар учинчи ўринни эгаллашди.

Бошланиши чакки эмас

Жаҳоннинг кучли теннисчилари ўртасида уюштирилган Австралия очик чемпионатида иштирок этаётган ҳамюртларимиз Вадим Куценко ҳамда Ирода Тўлагановалар дастлабки учрашувларини галаба билан бошлашди. Иваг Любичинга қарши қорғага тушиб галаба учун астойдил курашган Вадим Куценко беш сет натижаларига қўра рақибдан маҳоратлироқ эканлигини исбот қилди. Мурасасиз беллашувда 6/3, 6/4, 1/6, 4/6, 6/3 ҳисоби қайд этилиб Ўзбекистон вакили кейинги босқичда марокашлик Юнефел Айнауи билан куч синишиш имконини кўлга қиритди. Теннисимиз «маликаси» Ирода Тўлагановага рақиб австралиялик Алисыя Моликин энгши кийинчилик туғдирмади. Дастлабки сетни ўз фойдасига 3/6 ҳисобда ҳал этган Молик кейинги сетни 4/6 ҳисобда бой берди ҳамда учрашувни давом эттиришдан бош тортиди. Энди ҳамюртлимиз АҚШлик Девенпортга қарши қорғага тушади.

(Ўз мухбиримиз)

ХАМКОРЛИК

Республикамиз пойтахтида «Беғуборлик» болалар тарбиявий-психологик маркази иш бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Бу орада унинг фаолият доираси кенгайиб кетди.

Марказда компьютер хонаси

Бунда қатор олий ўқув юртларнинг оталиқ ёрдами катта бўлмоқда. Тошкент Давлат педагогика университетининг дефектология кафедраси ҳам саъй-ҳаракат қўради, болалар ўртасида психологик тарбиявий ишларни йўлга қўйиш тадбирларини қўрмоқда. Кафедрага қарашли ил-

лий лаборатория ходимлари марказда тез-тез бўлиб, амалий машгулотлар олиб бормоқдалар.

Бу ерда ногирон болаларнинг расмосимлик соҳасидаги ижодкорлик қобилиятини ўстиришга қаратилган машгулотлар ҳам уюштирилмоқда. Ўзбекистон Миллий университет

ситети ёрдами билан компьютер саводхонлигини ошириш сабоқлари ўтказилмоқда. Олий ўқув юрти ташаббуси билан марказда компьютер хонаси очилди. Бунинг унун университети бир неча «акд»ли машина қурилмаларини тортиқ қилди.

Анвар ВАЛИЕВ

ТАНЛОВЛАР

Набиралик меҳри билан

«Отахонлар ва онахонлар набиралар нигоҳида» деган мавзуда ўтказилган болалар чизган расмлар танлови бир қатор ижодкор ўғил-қизларни аниқлаш имконини берди. Пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек тумани мактаблари ўқувчилари ва болалар боғчалари тарбияланувчиларида 200 нафардан ортиги фаол иштирок этган бу ижодий беллашув йиғинларидан катта таассурот қолдирди.

Чиндан ҳам танловга тақдим қилинган расмларда набираларнинг бува ва бувилари бўлган чексиз-меҳри рангларда ўз ифодасини топти.

Маҳорат кўригида 50-мактабнинг истеъдодли ўқувчиси Альфия Гениатулина яратган расм юқори баҳоланди. Шу сабабли унга биринчи соврин эгаси деган ном берилди.

Тумандаги 383, 525, 547-болалар боғчалари тарбияланувчилари чизган расмлар учинчи даражали ўрин билан тақдирланди. Голибларга совғалар Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, «ЭКОСАН» халқаро жамғармаси, Ўзбекистон Бадий академияси ҳамда Ўзтелеерадио компанияси томонидан топширилди.

Акбар ЙЎЛДОШЕВ

БИЛАСИЗМИ?

Каратэ қачон пайдо бўлган?

Қадимшунослар маълумотларига қўра яккама-якка кураш жанги (Хитойда каратэ, кунгфу дея номланган) бизда эрамининг I асрида пайдо бўлиб, VIII-IX асрлар орасида ниҳоятда тараққий этган экан.

Фикримизни исботлайдиган далиллар Андижон вилояти, Марҳамат туманидаги Лумбитепа харобаларида топилган. Шу тепа ўрнида қаср бўлиб, казишма ишларида (қадимшунос Б.Абдулгезиева маълумотлари) одам хайкаллари, хум, кўза, деворий расмларда мудофаа учун яккама-якка кураш тасвирлари шу вилоятда каратэ санъати алақачонлар бўлганлигидан ҳа-

қарли ўйин деб тушунилган. Бехуда фожиавий томонларга йўл қўйилмаган. Лумбитепа қасридан топилган турли хил тасвирлар, икки кишининг яккама-якка оёқ, қўл ҳаракати жанглари туркий халқларнинг спортдан мудофаа учун саралаб олинган қаратэга жуда ўхшаш эканлигидан далиллат беради.

Маҳмуд АХМЕДОВ, санъатшунос.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент шаҳар телефон тармоғи»нинг филиали бўлмиш «Ўзбектелеком» акционерлик компанияси пойтахт аҳолисини янги йил билан қутлайди ва Сизга қўйидаги манзилларга мурожаат қилган ҳолда телефонларни ўрнатиш имкониятидан фойдаланишингиз мумкинлигини билдиради: — Юнусобод даҳаси, 2-мавзе, 39, 39-а», 40-уйлар. — Нукус кўчаси, 1, 6, 17, 19, 21-уйлар.

Телефонларни ўрнатишни расмийлаштириш ишлари Марказий телефон узелининг қўйидаги манзил: Х. Асомов кўчаси, 2 (34-АТС)да жойлашган «Маркетинг» ва миҳозлар билан ишлаш бўлимида амалга оширилади.

Телефоннинг сонли рақамини ўрнатиш билан бир вақтда СИЗ қўйидаги қўшимча хизмат турларини ҳам расмийлаштиришингиз мумкин: рақамни қисқартирилган ҳолда тегириш, банд бўлган абонентни чақиртиш, чиқувчи (ўзингиз алоқага чиқилишингиз юзасидан) халқаро алоқани чеклаш, будилъник (маълум пайтда уйғотиш) ва бошқалар.

Маълумотлар учун телефонлар: 34-70-39, 34-24-25.

«Toshkent shahar telefon tarmog'i» маъмурияти.

Тошкент Давлат иккинчи тиббиёт институтининг ректорати жамоаси 2-Эпидемиология кафедраси доценти А. Юлдашевнинг волидаи муҳтарамаси

Марҳамат ая ЮЛДАШЕВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

— Сизга ким керак? — Ҳеч ким, мен лифтага чиқмоқчиман. Абдурасул Ҳакимов чизган расм.

Муассис: Тошкент шаҳар ҳоқимлиги

Бosh муҳаррир Акмал АҚРОМОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

ҳатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39; факс: (3712) 133-29-09.

Ҳажми — 2 босма табоқ, офсет усулида босилади. 7587 нусхада босилади. Қоғоз биринчи А-3

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади. Напр кўрсаткичи — 563

Газета Ўзбекистон Давлат матбуот қўмитасида 10-рақамли билим рўйхати олинган

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимига ёки «Тошкент почта»га — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Газета «Тошкент оқишони»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» нашриёт-матбоа акционерлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Тўрон» кўчаси, 41-уй.